

Espíritu de Profecía: El Clamor de Medianoche

Mokõi Mesa Habacuc rehegua

Jeff Pippenger

2012-10-13

Peteĩ Ñemyesakã Ñe'ẽ###

Ko'agaita roñepyrũ rombosako'i haña Habacuc Mokõi Tabla ñembohasarã, oñembohasa haña umi opaichagua ñe'ẽme ojejuhúva ore página web-pe. Peteĩ tembiapo oñeñehẽmava ñemoambue haña kuatiajehaipyre-pe tuichave tembiapo haña pe ikatútava oñentende oikuaa'ỹramo opa umi jere ha mba'ehasarã ojehasava'erã oñemoambue haña peteĩ ñemombe'u oñeñehẽmava peteĩ jehaipyre-pe, hi'ári umi apañuãi tekotevẽva ipahápe oñembohasa haña pe material umi opaichagua ñe'ẽme oĩva página web-pe. Romoñepyrũ ramõnte ore ñemyatyrõ jehaipy rehegua peteĩha umi 95 ñemombe'ũgui ha ahechakuaa ambue jere ñaikotevẽha avei jaiporu. Upéva oguereko relación ko marandu ñemotenonde haña mbeguekatúpe ary 1989 guive peve ore rembiasakue ko'ágagua.

Umi exposición kuéra amo quince ary rupi ojejapóvape oĩ kuri añetegua kuéra oĩva gueteri iñepyrũmyrãme jeikuaa rehegua. Pe peteĩha umi añetegua apytégui aikotevẽva amyesakã porã ha'e pe mokõiha ánhel jeguahẽ Miller rembiasakuepe. Upérõ aikuaa va'ekue pe mokõiha ánhel oñuahẽ hague umi tupão protestante okẽmboty ñepyrũvo Miller opresenta haguere pe peteĩha ánhel marandu, oñondivepa pe ary 1843 pahá ndive. William Miller omba'apo kuri peteĩ tiempo jeipapa rehe ogueroviáva ohechauka haña ary 1843 oñepyrũ hague 22 jasyoapy 1843-pe ha opa 22 jasyoapy 1844-pe. Ha'e opensa kuri umi mbohapy profesia ipahaitépe oñemoĩva mokõi ta'anga marangatu ári opa va'erãha ary 1843-pe, ha oguerovia kuri upe ary opa hague 22 jasyoapy 1844-pe. Ha'e ojavý kuri mokõi mba'épe.

Umi mbohapy marandu-profético 1335 ára rehegua Daniel 12-pe, 2520 ary “siete tiempo” rehegua Levítico 26-pe, ha 2300 ára rehegua Daniel 8-pe, Miller ontende va'ekue opa haña marzo de 1844-pe. Upéi Ñandejára omboguata Samuel Snow-pe ani haña añoite ontende umi profesia opa hague ndaha'ei 1843-pe, síno 1844-pe. Snow omoĩ haña ára jepapa karaita rehegua, ha upéva ndaha'ei pe jepapa araka'e rehegua Miller oiporu va'ekue. Miller oiporu hina va'ekue pe jepapa rabínico/equinoccio rehegua, omoĩva pe ary primavera guive primavera peve.

Rojekuaávo guare Habacuc Mokõi Tabla, ndorikuaáikuri ko añetegua histórico ha roiporúkuri Miller rembiasakue romarka haña 22 jasyoapy 1844 ramo pe ángel mokõiha oñuahẽ hague ha oñepyrũ hague pe aravo ñembotapykue. Che aikuaa, ha ko'ága peve aikuaa, pe oñuahẽ aguã upe ángel rehegua ojoja hague pe ára umi protestante okyĩ haguẽpe Miller marandu pe ángel peteĩha rehegua, ha pe jehaipyre oúva upéi va'ekue ha'ekuri che referéncia.

“Jasypoteĩ ary 1842-pe, karai Miller ome'ẽ ijaty mokõiha mbo'esýry Casco Street tupãope, Portland-pe. Ahechakuaa upéva peteĩ jehecharamombyrýva ikatu hañuáicha ahendu ko'ã mbo'esýry; aikógui chepy'apy ha ndajepreparáiriva aime haña ajotopa che Salvador ndive.

Ko mbo'esry mokõiha omoheñói hetave jevyvy pe táva ryepýpe pe peteĩha rangue. Mbovymi ndojejapóiva rehe, umi aty guasu ñambuéva omboty itupão rokẽkuéra karai Miller rehe. Heta ñe'ẽmondo opaichagua púlpitogui oñeha'ã ohechauka haña umi jejavy oje'éva fanátikova mbo'ehára rehegua; hákatu aty guasu ohenduse asýva oho ijatýpe, ha heta ndaikatúi oike pe óga ryepýpe. Umi aty oĩva upépe ikyrỹi'ỹre ha oñatendeiterei." Life Sketches, 27.

Aikuaa pe ñembotyha okẽnguéra pe marandu Miller rehegua ohechauka hague ñepyrũrã pe rejecha'ỹha peteĩha ánhel rehe, ha, oñembojoajúvo Miller oikuaa haguéicha pe cómputo aravo rehegua rabínico/equinoccio-pe guare, aimo'ã kuri 22 jasyoapy 1844 ohechauka hague pe paha 1843 rehegua. Pe exposición Miller ojapo va'ekue Portland-pe junio jasy 1842-pe ha'e añetehápe peteĩ waymark ohechauka hañaicha peteĩ rejecha'ỹ mbeguekatu oñemotenondéva, ipahápe oñuahéva 18 jasyrundy 1844-pe; ha katu umi exposición aja ndorohechakuaái gueteri Samuel Snow omboapliha pe cómputo aravo rehegua karaíta.

Pe peteĩha presentación ñañepyrũva'ekue ñamyatyrõ haña, ahechakuaa upe aravo oñeñongatu va'ekue ha'eteha ombohováí haña umi mba'e ko'ã ñambo'éva. Oĩ ha ndaha'ei avei. Ha'e niko peteĩ ñe'ẽmondo ohechaukáva mokõiha ánhel rembiguái ouha mbeguekatúpe ha ojupi haña peteĩcha, ha avei peteĩ ta'anga ohechaukáva mba'éichapa ko marandu ojeipe'a mbeguekatúpe, upéicha avei oiko haguéicha historia Millerita-pe. Ko kuatia mbyky ñemyesakã rehegua oñembohérava'erã umi ojepy'apy térã opyta va'ekuépe ñane remombe'u rehegua, rohechakuaahápe 19 jasyrundy 1844 araka'e pe peteĩha jejavy Millerita ha umi mba'e yma guive oñembo'e va'ekue.

“Pe marandu peteĩha ha mokõiha oñeme'ẽ va'ekue ary 1843 ha 1844-pe, ha ko'ã ñande ñaimína marandu mbohapyha ñemoherakuã guýpe; hákatu umi mbohapy marandu opavave gueteri oikotevẽ oñemoherakuã. Ko'ã avei tuichaite tekotevẽ, yma guaréichaite, oñembojevy jey haña umi marandu umi añetegua ohekávape. Hai ha ñe'ẽ rupive ñamysaĩ va'erã pe ñemoherakuã, jahechaukávo ñorden, ha umi profesía ñembojoaju oguerúva ñandéve pe ángel mbohapyha marandúpe. Ndaikatúi oĩ mbohapyha, peteĩha ha mokõiha'ỹre. Ko'ã marandu ñame'ẽ va'erã ko yvy tuichakue javeve umi kuatiañe'ẽme, umi ñe'ẽmondópe, jahechaukávo marandu profesia kuéra rembiasakue ryepýpe umi mba'e oikóva va'ekue ha umi oikótava.” Selected Messages, libro 2, 104.

Mokõi Távla Habacuc rehegua 1 95-gui

Ñepyrũmby Habacuc Mokõi Tabla ha Pyhare Mbytegua Sapy'a Hatã rehegua

Ko sériepe, jajepyhyta Habacuc mokõi távare — umi Cuadro 1843 ha 1850 — peteĩ are puku aja. Ñañepyrũta ñamoĩ porãvo pe Clamor de Medianoche hendápe. Oje'e haguéicha, heta umi presentación ñepyrũrãguápe ha'éta jehechajey umi oikuaávape ñuarã ko marandu, ha katu, jahechauka hañuere peteĩ série ikatúva ojestudia umi tapicha pyahúvape ñuarã ko marandúpe, tekotevẽ ñamoĩ hesakã haña chupekuéra peteĩ umi idea básica. Ñañepyrũta pe Clamor de Medianoche reheve, ñama'ẽvo peteĩ mba'e ojejuhúva Ellen White visión peteĩhape. Jaikuaa pe párrafo peteĩha Christian Experience and Teachings, página 57-gui.

Nda'aréi araka'e rire pe ára ohasava'ekue 1844-pe, ame'ēséma chéve che visión peteĩha ojehechaukáva hesakã hañuaicha. Aimeva'ekue aju haña señora Haines rendápe Portland, Maine-pe, peteĩ hermana ahayhuetereíva Cristo-pe, ipy'a oñembojoajuva'ekue che py'ándi. Ore roimeva'ekue po, opa ore kuñanguéra, roñesũ hañuaicha kirirĩ hañuaicha pe altar hogapeguápe. Roñembo'e aja, Tupã pokatu oñuahẽ che ári araka'eve ndoikói haguéicha upe mboyve.

Ko'ã po kuña, ikorasõ ojoaju porãva'ekue Hermana White ndive, ndaikatúi oñemoĩ haña mba'eveichagua jehechauka Tupã pu'aka rehegua rehe. Ojehechakuaave haña, opavave ha'eva'ekue kuña, ohechaukáva pe iglesia, ha po hikuái, ikatúva ojehecha peteĩ techapyrãramo umi po virgen arandu. Kóva niko peteĩ jehechakuaánte.

Aime chéve pe tesape jerére tesakãme ha ajupihá ohóvo yvygui yvateve ha yvateve. Ajerovia jehecha haña umi adventopégua ko yvy ape ári, ha ndaikatúi ajuhu chupekuéra, upérõ peteĩ ñe'ẽ he'i chéve: “Ema'ẽ jey ha ema'ẽ michĩmi yvateve.” Upérõ ahupi che resa ha ahecha peteĩ tape porã ha ipohyikue'ỹva, oñemopu'ãva yvate ko yvy ári. Ko tape ári umi Adventopégua oguata ohóvo pe táva gotyo, oĩva tape pahápe. Hapykuéri, tape ñepyrũhápe, oñemoĩ peteĩ tesape hendýva, ha peteĩ ánhel he'i chéve upéva hague Pe Sapukái Pyharepytegua. Ko tesape ohesape pe tape pukukue javeve ha ome'ẽ tesape ipykuérape ani haña oñepysanga. Oñemoĩmbáramo hikuái hesakuéra Jesús rehe, oĩva hesakãmbyky haña tenondépe, ogueraha chupekuéra pe táva gotyo, ha'ekuéra tekorosãme oĩ. Péro sapy'ami rire oĩ va'ekue ikane'õva ha he'iva pe táva mombyry etereiha, ha oha'arõ va'ekue oíke haña pype ymavéma. Upérõ Jesús omokyre'ỹ chupekuéra omopu'ãvo Ipo akatúa glorióso, ha Ipojágui osẽ peteĩ tesape ojereva Advento aty ári, ha osapukái hikuái: “Aleluya!” Ambuekuéra katu pya'e rei omoneĩ'ỹ pe tesape hapykuéri oĩva ha he'i ndaha'ei hague Tupã upe ogueraháva'ekue chupekuéra peve mombyryete. Upérõ pe tesape hapykuéri oĩva ogue, ohejávo ipykuéra pytũmbýpe opaite hañuaicha, ha oñepysanga hikuái, okañy chuguikuéra pe jehechaukarã ha Jesús jehecha, ha ho'a pe tapégui yvýpe, pe pytũ ha aña retã guýpe oĩvape.

William Miller ha pe Pyhare Mbytegua Sapy'a Hatã Ñandejára oúva hañuaicha hañuaicha haña'ẽ hañuaicha William Miller niko ndaha'ei peteĩ kuimba'e iñarandúva térã iñemoarandu porãva ko yvy arigua mba'épe. Ha'e ndorekói arandu tuicháva ko arapy rehegua; upéicharõ jepe, Ñandejára ohenói chupe ojapo haña peteĩ tembiapo ijojaha'ỹva. Oñemopotĩva ha imarangatúva, ha ojerovia mbarete Ñandejára Ñe'ẽre. Oñepyrũ oikuaa haña upe kuatia marangatu he'iva, ha ojuhúvo umi profecía henyhẽva tesape ha añetegua rehe, ohupyty mba'épa Ñandejára omombe'u haña ko yvy rehegua ára pahápe. Miller oikuaa va'ekue, ojesareko porã rire Daniel ha Apocalipsis rehe, peteĩ arange tuicháva oñemoĩva profecíape: “Mokõi sua poapy sua ary pukukue peve; upéi pe tupaópe oñemopotĩta” (Daniel 8:14). Ha'e oimo'ã kuri upe tupaópe oñemopotĩtaha ko yvy, ha upévare oñemohenda kuri ára pahápe Cristo ou jeýtaha. Ohesa'ỹijo rire profecía ára ary rehegua, oñuahẽ va'ekue pe

ary 1844-pe. Upe jave omombe'u kyhyje ha py'aguapy reheve pe jeju mokõiha oikótaha hi'aguĩeterei. Miller ndaha'úi peteĩ proféta omohenda haña ijehegui umi mba'e oikótava; ha'e ha'e peteĩ tembiguái oñeha'áva hekoitépe omombe'u haña upe Ñandejára oñeme'ẽva'ekue chupe oikuaa haña. Ha'e he'i jepi ndohupytyseihague pe tembiapo, pórke ohechakuaa ijehe ojeroviaha'ỹha ha ndaikatuiha oguerovia umi mba'e tuichaitéva ojeruréva chupe. Upéicharõ jepe, peteĩ convicción iporã ha pypuku rupive, ha'e oñeme'ẽkuaa ombohasávo pe marandu. Pe marandu "Pehendu, pe Novio ou; pesẽ pejuhu chupe" (Mateo 25:6) ohupyty peteĩ pu'aka pyahu pe movimiento adventista ryepýpe pe ara mbytegua sapy'a hatãicha. Oiko peteĩ ñehenói ipoderósova opáichagua tavayguápe, oikéma haña haña'ẽ hañaícha haña'ẽ hañaícha haña'ẽ hañaícha pe Novio reraháva. Ko ñehenói ndaha'úi peteĩ tĩkora rei yvypóra remiandu rehegua; ha'e kuri peteĩ marandu oñemopyendáva Escritura profética rehe, ha pe Espíritu Santo omoingovéva umi ohendúvape. Hetaiterei ojerovia va'ekue oñembopy'aguapy ha oikove jey espiritualitépe. Umi ohayhúva ko mundo mba'e oñehenói oñembyasývo, oñemomarangatu haña, ha omaña haña yvate gotyo. Umi tupão hetápe oikuaa opa mba'e noĩporãiha, ha oñeñandu hikuái peteĩ tesape pyahu omyesakáva Cristo rembiapo pe santuario yvagapeguápe. Upe jeju rehegua marandu ndojeruréi yvypóra opyta haña kyhyjépe, síno oñembosako'i haña, oñearrepenti haña, ha ojerovia haña pe Salvador rehe. Oĩ katu umi ombohováiva pe marandu. Heta oapysaka'ỹ, oĩ avei oñembohory ha omboykéva umi Escritura porandu porã. Umi oikuaáva haña añetegua ha ndojapóiva upéva oñemoĩ va'ekue tuichaiterei peligro-pe. Techapyrãicha pe judío kuéra yma guaréicha ndoikuaáva itienpo rehegua visita, upéicha avei heta "cristiano" ndohechakuaái kuri pe ára oikovéva. Umi py'ahatã ha umi oñembojeroviáva ijehe, peteĩ mesías jerovia'ỹ rupive, ombotove pe tesape oñeme'ẽva'ekue chupekuéra. Ary 1844-pe ndojehupytyi pe mba'e heta oha'arõva. Cristo ndouéi pe yvy ári upérõ. Ko mba'e oñembohéra "pe ñembyasy guasu" umi ojerovia va'ekuépe guarã. Ha katu pe falta ndaha'úi pe Palabra de Dios-pe, ni umi período profético cálculo rehe; pe jejavy oĩ kuri pe mba'e oñeikũmby'ỹhápe santuario rehe. Upe ára, Cristo oíke va'ekue pe santuario yvagapegua pe koty imarangatuvévape, ojapo haña pe tembiapo pahagua intercesión ha juicio rehegua, ndaha'úi ou haña ko yvy ári. Upéicha, pe ara mbytegua sapy'a hatãicha marandu ndaha'úi peteĩ japu. Ojejapo pe propósito Ñandejára oguerekóva haña haña'ẽ hañaícha haña'ẽ hañaícha pe iglesia, oikuaa haña iñakãme mba'épa

oĩ ipy'apýpe, ha ombosako'i haña u mi hendu ha oja póva haña ohasa haña u mi prueba oútava. Omboguevi'ýre, omyesakãve haña añetegua, ha ogueru haña peteĩ pueblo oĩva hañaícha ogueraha haña Ñandejára rembiapo tenonderã. William Miller ha u mi hendive omombe'úva pe marandu ndaha'úi kuimba'e ñambue'ýva jejavýgui; ha katu ikatu oguerovia porã ojehecha haña Ñandejára rembiapo osãsoha u mi instrumento ñemborihúvape rupive. Pe poder noúi yvypóragui, síno Ñandejáragui. Ha pe ñehenói ara mbytegua sapy'a hatãicha opyta ko'ága peve peteĩ ñehenói serio ha solemne haña opavave ojeroviávape: oĩ haña atentos, oñembosako'i haña, ha oha'arõ haña pe Novio jeju.

Ko peteĩha jehechaukapy-pe, ñamopyenda rire mbovymi punto, ñañe'êta pe Aty Guasu Low Hampton pegua Adventista-kuéra rehe, diciembre 1844-pe. Ko aty guasúpe oñembyaty va'ekue algunos Millerita-kuéra, ha William Miller omboyke pe ñehesa'ýijo Krye Pyhare mbytepegua rehegua. Pe lógica ko'ápe ha'e ko visión, jepémo opa ñandéve guarã, oñeme'ê porãve va'ekue William Miller-pe guarã.

Upe jasyte guive, William Miller oheja pe tesakã oĩva hapykuéri—pe Sapukái Pyharepytegua—ha upéva omoñepyrũta chupe ho'a haña tape ári guive yvy aña oĩvape iguýpe. Jaikuaaukáta ko mba'épa he'ise. Techapyrã tee hechauka u mi Millerita opavave oguerovia hague ha'ekuéra ohupytyha pe ñe'êtekovekuua u mi pa'ũ paháva rehegua; kóva niko ojekuaa porã va'ekue apytépekuéra. Jahechaukáta William Miller ogueroko hague peteĩ kuaapy mba'épa pe Sapukái Pyharepytegua. Miller oguerovia pe Sapukái Pyharepytegua ha'eha pe marandu aravo jehuskã rehegua oĩva Daniel 8:14 ha Apocalipsis 14:6-9-pe. Ha'e oguerovia pe marandu oñepyrũ va'ekue omohera kuã u mi año pyykue 1830 ryepýpe ha'eha pe Sapukái Pyharepytegua, “Pema'ê, pe novio ouma,” ha Jesús oúta ko yvy ári pe novio ramo.

Hetavéva tembiasakue Millerita rembiasakue tuichakue jave, ha'ekuéra oguerovia hikuái oikohína hague pe techapyrã u mi diez virgen rehegua ñemohu'ãme, péro opensa hikuái pe Sapukái Pyhare Mbytegua omombe'úha pe marandu ha'ekuéra oikuaaukáva kuri. Upéicharõ jepe, ary 1844 verano-pe, osẽ peteĩ entendimiento pyahu ha añetetéva: pe Sapukái Pyhare Mbytegua ha'e kuri pe movimiento Mes Sétimopegua, ha ojeha'arõ Jesús ou haña pe ára pahápe pe mes sétimopegua. Upéva voi ha'e va'ekue pe añete Sapukái Pyhare Mbytegua. Miller omboykérõ guare pe añete Sapukái Pyhare Mbytegua diciembre de 1844-pe, omboykéhina kuri pe rembiasakue verano de 1844 rehegua ha ojevýkuri ijyvyra yma guarépe, he'íva upéva ha'eha mante pe marandu general u mi ary 1830 guivegua. Ñaikũmby porã haña u mi mba'e omomýiva pe Sapukái Pyhare Mbytegua ndahasýi hañaícha, upéva tuicha mba'e. Nde nentendéiramo pe 2520 u mi Millerita-kuéra ontende haguéicha, ndikatumo'ãi rentende pe Sapukái Pyhare Mbytegua. Ha ndereikũmbykuua'iramo pe Sapukái Pyhare Mbytegua u mi Millerita-kuéra ontende haguéicha, reho'a pe tape ári guive pe yvy gotyo oĩháme pe aña mundo iguýpe.

Ko presentación-pe ñañepyrũta algunos añeteguáre u mi ta'anga ári ko árape Adventismo hesakã hañaícha omboykéva abiertamente. Pe Instituto de Investigación Bíblica Iglesia Adventista del

Séptimo Día rehegua ha hetave umi teólogo adventista omboyke pe 2520. Péva ñambohováita bíblicamente jahávo tenonderã, ha ñeipyryrã rohechaukáta Ellen White oipytyvõmbaitetaha pe 2520. Pe Instituto ha hetave teólogo avei omboyke pe entendimiento pionero rehegua pe Diario rehe, ha'éva hína paganismo. Rohechaukáta pe omboykéva entendimiento pionero rehegua pe Diario ha'égui paganismo, omboykeha Espíritu de Profecía. Pe Instituto avei públicamente omboyke pe entendimiento pionero rehegua umi trompeta—pe Trompeta Po ha pe Trompeta Poteïha. Ñañeipyryta rohechauka haña pe omboykéva entendimiento pionero rehegua umi trompeta, omboykeha Espíritu de Profecía.

Ko árape, hetave Adventista-kuéra ndaikatúi heko porãhápe, téra sa'i jepe, oñeikũmby haña pe 1290 ha pe 1335. Ndorekóiramo pe ñehesa'ýijo umi pionero-gui pe 1335 rehegua, ndaipóri mba'eveichagua ñemoneĩ bíblica ojehechakuaa haña pe ára oñeha'arõ vaekue oñeipyryva'ekue 22 de marzo de 1844-pe. Noñeikũmbýiramo pe ára oñeha'arõ vaekue, ndaikatúi oñentende pe ñemongu'e rehegua pe Midnigh Cry-pe. Noñeikũmbýiramo pe Midnight Cry, ojeity tape ári guive pe mundo aña oĩvape yvýpe. Rohesakãta ko'ã añetegua pe kuartia'atãme, Espíritu de Profecía omoneĩ porãitereihaichaite, ha upéi roikytybyta Ñandejára Ñe'ẽ rupive. Ha mboyve upéva, tekotevẽ jahecha mba'épa ojere vaekue historia Millerita jerére ha mba'épa omoheñoĩ pe Midnight Cry.

Temimbo'e Millerita rehegua ha pe Ánhel peteïha Ġuahẽ haña

Ñañeipyry Uriah Smith reheve, *Thoughts on Daniel and Revelation*, kuartiarogue 521-gui, jahechauka haña pe tembiasakue Millerita ha ñañe'ẽ haña 1798 rehe. Uriah Smith he'i: "Pe cronología umi mba'e oikóva Apocalipsis 10-pe ojekuaa porãve avei pe añetegua rupi ko ánhel ha'eha peteïcha pe peteïha ánhel Apocalipsis 14-peguáicha." Apocalipsis 10-pe, peteï ánhel mbarete oguejy yvágagui peteï aranduka michĩ oñepe'áva ipópe. Ellen White ñanembo'e ko ánhel mbareteha Jesucristo, ha pe aranduka michĩ ha'eha Daniel Aranduka. Pe capítulo 10 paha gotyo, Juanpe oñeñe'ẽ okaru haña pe aranduka michĩ rehe, ha'éva he'ẽtaha ijurúpe ha ro'ýtaha hyepýpe. Juan orrepresenta pe tembiasakue Millerita, upépe Daniel marandu he'ẽ, ha katu ogueru ñembyasy ro'y. Pe ánhel mbarete Apocalipsis 10-pegua, umi pionero he'iháicha, ha'e pe peteïha ánhel Apocalipsis 14-pegua — mokõivéva peteïcha ánhel.

Py'ýi ndajajapói heta tiempo ñamombe'úvo porã porã ko'ã ánhel rehe Apocalipsis-pe, péro upéicha jajapo va'erã. Pe ánhel mbarete oĩva Apocalipsis 10-pe ha'e avei pe ánhel William Miller oguerovia va'ekue omoañetéva'ekue pe Sapukái Pyhare Mbytegua ojapóvo pe tembiapo pe peteïha ánhel Apocalipsis 14-pegua: "Pekyhyje Tupãgui ha peme'ẽ chupe mborayhuete, pórke oğuahẽma pe aravo ñehusgaha rehegua." Pe aravo ñehusgaha rehegua oñe'ẽ Daniel 8:14-re. Ko'ã ánhel ohechauka opaichagua aspecto pe tembiapo oñemoañetéva'ekue rehegua.

Jevy jeývo Uriah Smith-pe: "Pe cronología umi mba'e oikóva Apocalipsis 10-pe oñemohenda porãve avei pe añetegua rupive ko ánhel ha'eha peteïchante pe ánhel peteïha Apocalipsis 14-peguándi". Ha'e omyesakã mba'épa ombojoaju chupekuéra: mokõivéva oguereko peteï marandu especial omoherakuã haña, mokõivéva he'i ñemoherakuã hatã hañaicha, mokõivéva oipuru ñe'ẽ ojoguáva Omoheñoivare, ha mokõivéva omoherakuã ára—peteï oñe'ẽ haña

jurámento rupive aravo ndaiporimo'ávémaha, ha ambue katu omoherakuã Tupã huisio aravo oguahêma hague. Pe marandu Apocalipsis 14:6 pegua oñemoĩ pe lado ko ykére pe ñepyrũrã ára paha rehegua.

Uriah Smith he'i pe ára paha ohaĩha ñemohu'ãme ha'eha 1798, ha Apocalipsis 14 marandu ou upe rire. Ha'e ohaĩ: "Apocalipsis 14:6 pegua marandu oĩ pe ára ñepyrũ paha rire. Ha'e peteĩ proclamación Ñandejára juicio aravo oguahêmava rehegua, ha upévare tekotevẽ oguereko iporupyrã pahápe oikovéva generaci3n-pe. Pablo ndopredikái juicio aravo oguahêmava. Lutero ha umi irundyhára ndopredikái avei upéva. Pablo oñe'ẽ peteĩ juicio oútava rehe, mombyry gueteri vaicha, ha Lutero omoĩ upéva sa'i'yvéva mbohapy cien año rire iguive. Avei, Pablo oheja peteĩ ñangareko iglesia-pe ani haña oñepredika peichagua marandu: Ñandejára juicio aravo oguahêmaha, peteĩ ára determinado mboyve." 2 Tesalonicenses 2:1-3-pe, Pablo he'i Cristo ára ndaha'ei hi'aguĩha pe jehékýi ouva raẽ mboyve ha pe kuimba'e angaipa rehegua ojehechauka mboyve. Pablo omoinge pe kuimba'e angaipa rehegua, pe hatĩ michĩva, papado, ha peteĩ ñeñangareko rupive omoakãrapu'ã opaite período isupremasía rehegua, upéva oikova'ekue 1260 año pukukue, opa hañaicha 1798-pe.

Áño 1798-pe, opa pe ñembotove Cristo ára oĩma hañaicha oñemombe'u haña. Oñepyrũ araka'e paha ára, ha pe aranduka michĩmívagui ojeipe'a pe sello. Upe guive, Apocalipsis 14-pegua ánhel osẽma. Uriah Smith he'i: "Rehechaséramo, 1798 guive, pe primer ánhel marandu osẽma. Año 1798-pe, pe primer ánhel Apocalipsis 14-pegua oguahẽ tembiasakuepe" —kóva hina umi pionero kuéra entendimiento. "Upe guive, pe ánhel Apocalipsis 14-pegua omombe'u Tupã juicio aravo oguahêma hague, ha pe ánhel capítulo diez-pegua oñembo'y y ári ha yvy ári, ohura aravo ndaiporimo'áveha. Ijoguaha peteĩchagua hague ndaikatúi oñemoĩ haña duda. Opa argumento omoĩva peteĩva rendápe, iporã avei ambuévape ñuarã. Ko generaci3n ko'ágagua ohecha ko'ã mokõi profecía ñembotuichakue oñekumpliha. Pe advento ñemombe'upe, ko'ýte 1840 guive 1844 peve, oñepyrũ ijapopyre tee ha detallado ñekumpli."

Smith ombojehauka 1840 ha 1844 pe ñe'ẽasãihára peteĩha Apocalipsis 14-pe oñepyrũvo ou 1798-pe, ha avei ombojehauka ñe'ẽasãihára peteĩha 1840-pe, upe mesáhe oñemombaretéhápe. Jeju jevy rehegua ñemombe'upe, ko'ýte 1840 guive 1844 peve, oñepyrũ hikuái iñemyanyhẽmbaitépe. Pe ñe'ẽasãihára oĩha peteĩ ipy y ári ha ambue yvy ári he'ise iproklamasio oguahêma mombyry eterei. Pe marandu ohasa va'erãmo'ã para guasu ha oñemyasãi tetãnguéra opaichaguápe, ha pe jeju jevy rehegua marandu añetehápe oguahẽ opa tenda misionéro ko yvy ape ári. 1840 guive, ñe'ẽasãihára peteĩha marandu, Ellen White he'iháicha, ogueraha opa tenda misionéro ko yvy ape ári. Kóva oñemyanyhẽkuri upe ára-ára añoiteha principio maranduhára Bíblico rehegua oñemopyendárõ guare pe Imperio Otomano ho'ávo. Ko'ága ndajajepy'apýi umi mba'e detalle rehe, ñamohenda hañaante pe escenario historia Millerita rehegua ha pe Grito de Medianoche rembiapo ñemongu'e rehegua.

Umi mba'e guasu ojehe va'ekue pykyue rehegua: 1833 ha mbyjakuéra ho'a va'ekue

Áño 1833-pe oiko umi mbyja ho'a haña. Ellen White he'i The Great Controversy, kuatia rogue 333-pe: "Áño 1833-pe, mokõi ary rire Miller oñepyrũ haguére opresenta haña tetãygua renondépe umi prueba Cristo py'a e ou jeýtaha rehegua, ojehechauka pe pahápe umi techaukaha oñeprometéva pe Salvador rehegua, ikatu hañaicha ha'e hikuái techaukaha Ijejuvy mokõihápe. Jesús he'i: 'Umi mbyja ho'ata yvágagui.' Mateo 24:29. Ha Juan, pe Apocalipsis-pe, omoñe'ëkuri, ohechávo visión-pe umi mba'e oikótava omomarandúva Ñandejára ára: 'Umi mbyja yvagapegua ho'a yvy ári, peteĩ ígo máta omomboháicha hi'akuéra pyahuite, oityryrámo chupe peteĩ yvytu mbarete.' Apocalipsis 6:13. Ko profecía oreko va'ekue peteĩ ñemohu'ã hesakã porãva ha ipy'aroryvéva pe ama meteórica guasu oikova'ekue 13 jasypateĩ 1833-pe."

William Miller rembiasakue omombe'u haña:

Sábado, desayuno rire, ára haku jave 1833-pe, aguapy che mesa-pe ahesa'ỹijo haña peteĩ mba'e, ha apu'ãvo asẽ haña amba'apo, ou che py'aite peve mbareteve hañaicha araka'eve'ỹramo: "Tereho ha emombe'u ko mba'e yvy tuichakue-pe". Pe ñeñandu ou sapy'aitépe ha mbarete eterei rupi aguapy jey che apyka-pe ha ha'e: "Ndaha'úi chéve guarã ahávo, che Ruvicha". "Mba'ére piko nahasi?" ha'etávaicha ou chéve pe mbohovái; upéi opu'ambaite che renondépe opa che jeheka haña ambojoko, chekatupyry'ỹ, ha che ñembyasy tuichaite rupi ajapo Tupã ndive peteĩ ñe'ẽme'ẽ marangatu: ha'e oipe'áramo tape, aháta ha ajapóta che rembiapo yvy tuichakue renondépe. "Mba'épa ere reipe'áramo tape?" ha'etávaicha ou chéve. Upéva, ha'e, oñeinvitaramo chéve añe'ẽ haña opavave renondépe oimeraẽ hendápe, aháta ha amombe'úta chupekuéra mba'épa ajuhu la Biblia-pe Ñandejára jeju rehegua. Upepete opambaite che pohýi. Ha avy'a, ikatuhaguére ndojejeruréi chéve upéicha; araka'eve ningo ndahupytyi peteĩ invitación péicha, avave ndoikuaái che jehasa asy, ha michĩiterei che esperánsa oñeinvita haña chéve oimeraẽ tembiapo renda-pe. Ko'ãga media óra rupi upe guive, che ndasẽi gueteri pe kotygui, oike peteĩ karai Guilford ra'y, oúva Dresden-gui, che róga guive papapyso seis millas rupi mombyry, ha he'i chéve itúva ombou hague hese haña aha hendive hógape, ha'évo ikatu hañaicha oikotevẽ che rehe peteĩ negocio rehe. Aporandu chupe mba'érepa oikotevẽ che. Ha'e ombohovái kóicha: ambue ára ndaiporimo'ãi predikasión itupaópe, ha itúva oipota aha añe'ẽ haña tavayguakuérape Ñandejára jeju rehegua. Upepete pochy chejehe voi, ajapohaguére pe ñe'ẽme'ẽ. Py'a e apu'ã Ñandejára rehe ha aime decidido ndahamo'ãiha. Aheja pe mitãrusupe ambohovai'ỹre mba'eve, ha ajeity peteĩ ka'aguy'i hi'aguĩvape, tuicha che py'apy reheve. Upépe añorairõ Ñandejára ndive peteĩ óra rupi, añeha'ãvo ajekoi pe ñe'ẽme'ẽ aguerahávagui hendive, hákatu ndaikatúi ahupyty pytu'u. Ojejopy che akãme ha che conciencia-pe: "¿Rejapóta piko peteĩ ñe'ẽme'ẽ Tupã ndive ha repẽta py'a'eterei?"; ha pe angaipa tuichaite oíva péicha jajapóramo che ahojaite. Ipahápe añemoĩ poguýpe ha apromete Ñandejárape, Ha'e che pytyvõramo, ahataha, ajerovia haña hese tome'ẽ haña chéve gracia ha katupyry ajapo haña opa mba'e Ha'e ojeruréva chéve. Ajevývo ógape, ajuhu pe mitãrusu oha'arõ gueteri. Ha'e opyta pe almuerzo rire peve, ha upéi ajevy hendive Dresden-pe.

Kóicha Miller, ára 1833 pe aravo guasúpe, oñepyrũ opredika haña tetãygua renondépe pe marandu. Jasypakõi 1833-pe, mbyja kuéra ho'áva omoĩve akãguapy ha pohýi pe marandu rehe.

1840: Ñe'ẽngue Oje'eva'ekue Ojehuha ha Imperio Otomano

Áño 1840-pe, Ellen White omombe'u peteĩ ñemohu'ã hechapyrãva profesía rehegua. Ko pasaje heta jey oñemoĩ haġua ñorairõme Espiritu de Profecía ryepýpe, oĩgui he'íva Uriah Smith omoinge hague upéva The Great Controversy-pe, péro ko'ã ñe'ẽi ndorekói fundamento. Ha'e oñe'ẽ hína umi ñemohu'ã profétika ojoapýva rehe oġuahẽ meve 1840-pe, oikéhápe umi mbyja ho'áva ha pe Ára Pytũ. Ha'e ohai: “Áño 1840-pe, ambue ñemohu'ã hechapyrãva profesía rehegua omokyre'ỹ tuicha interés oparupiete.”

Ha'e oñe'ẽ marandu haġua ñe'ẽmarandu bíblica rehe, ndaha'ei peteĩ yvypóra marandu haġuante Josiah Litch rupive.

Mokõi ary mboyve, Josiah Litch, peteĩ ministro tenondegua omombe'úva pe jeju mokõiha, omoheraġua peteĩ ñemyesakã Apocalipsis 9 rehegua, oprediséva pe Imperio Otomano ho'ataha. Hechakuaa haġua rupive, ko pu'aka oñembyaipáva'erã kuri 11 jasypoapy 1840-pe. Pe ára he'iháicha, Turquía, iñambasadorkuéra rupive, omoneĩ umi Pu'aka Joaju Europa-pegua ñangareko, ha upéicha omoĩ ijehe umi tetã cristianokuéra poguýpe. Pe oikóva omohu'ã porãite pe predikción. Ojekuaávo upéva, heta-iterei tapicha oguerovia Miller ha umi irũ omoneĩ va'ekue umi principio ñemyesakã profética rehegua añeteha, ha peteĩ mbarete porãite oñeme'ẽ pe movimiento Advento-pe. Kuimba'e arandu ha yvatekue rehegua ojoaju Miller ndive opredika ha omoheraġua haġua hembiaapo ñemyatyrõ, ha 1840 guive 1844 peve, pe tembiapo pya'e oñemyasãi.

Uriah Smith he'i kuri ñandéve pe ángel peteĩha Apocalipsis 14 pegua oġuahẽ hague ary 1798-pe, ha katu ha'e upe ángel voi pe Apocalipsis 10 peguáicha. Apocalipsis 10-pe, Juanpe oñemombe'u ojapyhy haġua pe aranduka michĩva pe ángel po guive ha ho'u haġua, ha upéva he'ẽta ijurúpe. Pe marandu Millerita oiko he'ẽva ágosto 11, 1840-pe, mokõi ary rire oje'e rire pe Imperio Otomano ho'ataha oñemopyendáva pe mba'e'ẽ ara-áño rehe marandu haġua profecía bíblica. Pe tembiapo oñekumpli haġuaite rire, pe marandu ha'ekuéra omyasãiva'ekue oiko he'ẽva ijurúpe.

11 jasyapakõi 1840-pe, pe marandu he'ẽ asýkuri ijurupekuéra. Juanpe oñemombe'u ojapyhy haġua pe kuatione'ẽ michĩva pe ánhel oguejýva póguio. Pe ánhel oguejy 11 jasyapakõi 1840-pe, ha ko Apocalipsis 10-pegua ánhel ha'e upeichaite pe ánhel peteĩha Apocalipsis 14-peguáva. Pe Apocalipsis 14-pegua ánhel oġuahẽ 1798-pe, ára paha jave, ha imarandu oñembaretévo 1840-pe. Ellen White he'i, upe mba'e ojekuaárõ guare, heta tapicha oñekonvensékuri umi principio de interpretación profética Miller ha iñirũnguéra omoĩva'ekue hekopeteha rehe. Umi ary 1930 guive, oñepyrũvo 1919-pe ha ko'ýte umi ary 1930-pe, pe Adventismo omboykekuri umi regla de interpretación profética Miller ha iñirũnguéra omoĩva'ekue—umi regla ha'ẽva pe método de textos de prueba rupive oñehesa'ỹijo haġua la Biblia.

1843 Arýi ha pe Tardanza Riregua haġua Aravo

Pe waymark oúva tembiasakue ryepýpe ha'e pe kuatione 1843-pegua, ojejapóva mayo 1842-pe. Ellen White he'i: “Ahecha kuri pe kuatione 1843-pegua oñemboguata hague Ñandejára po rupive ha ndojehechakuaái va'erãha, umi papapy oĩ hague Ha'e oipotaháicha, ha Ipo oĩ hague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, avave ndaikatúi haġuáicha ohecha pe jejavy pe Ipo oñemboguejy peve.” Ko kuatione ha'e peteĩ waymark profético, ojejapóva mayo 1842-pe. Junio

1842-pe, umi tupao protestánte oñepyrũ omboty hokẽkuéra ha pe mokõiha ánhel oguahẽ.

Testimonies, peteĩha volúmen, kuationa 21-gui: “1842 jasypoteĩme, karai Miller ome’ẽkuri mokõiha aty mbo’esyrã Casco Street Church-pe, Portland, Maine-pe. Mbovymi oĩva ndaha’ẽirõ, umi peteĩteĩ denominación oñemboty ikapuéra tupãóga rokẽkuéra karai Miller renondépe.” Ellen White ñanemomandu ñande cristiano adventista ára pokõindy rehegua ramo, jaikuaava’erãha jajepy’amongeta haña mba’érehegui mba’e oiko peve. Pe mba’e omoñepyrũva’ekue umi tupãóga protestánte omboty haña hikuái hokẽkuéra ha’e va’ekue ko ta’anga jeike. Ko ta’anga oñemoinge rire mayo-pe, umi tupãóga protestánte odesidi umi millerita-kuéra ha’eha tapicha itavyeterei ha oñembotavyva’ekue.

Pe ñembotavy vai peteĩha oúva upe rire. The Great Controversy, página 393-gui:

“1842-pe voi yma guive, pe ñembo’e ome’ẽva ko profesíape ojehai haña pe visión ha ojehechauka haña hesakã hañaicha yvyraroguerahápe, ikatu hañaicha odipara pe omoñe’ẽva, ombojerovia Charles Fitch-pe ombosako’i haña peteĩ kuationaipyre profesiaha ohechaukáva haña Daniel ha Apocalipsis visiónkuéra.” Charles Fitch, omanóva michĩmi mbovyve pe Jejavy Guasu 22 jasypa 1844-pe, Ñandejára oipuru ko tembiasápe. Ha’e ombosako’i pe kuationaipyre, ha upéva oñemoherakuãkuri mayo 1842-pe.

Ko kuationaipyre ñemoherakuã ojehechakuaa va’ekue ramo Habacucpe oñeme’ẽ va’ekue tembiapoukapy ñemboyképe. Upéicharõ jepe, avave ndohechakuaái peteĩ jehasa sapy’a’ỹva pe visión ñekumpli rehegua. Peteĩ ára oñeha’arõ hañaicha ojehechauka pe profecía añetehápe voi. Pe jejavy rire, ko Ñandejára Ñe’ẽ ojehechauka iporãetereiha: “Pe visión niko gueteri peteĩ ára oñemoĩmava peguarã; ha ipahápe oñe’ẽta ha ndijapumo’ãi. Jepe ipuku hañaicha, eha’arõ chupe, añetehápe ou hañuere, ndarei haña. Pe hekojojáva oikove va’erã ijeroviáre.”

Pe ára de demora ha’e pe peteĩha jevy oñembotavyha, ouva’ekue 22 jasypoapy 1844-pe. Umi Millerita oikuaa va’ekue mundo paha oguahẽtaha 1843-pe, oiporúvo araka’e bíblico. Ha Ñandejára ndoguahẽi rire upe aja peve, pe peteĩha jevy oñembotavyha oñepyrũ 22 jasypoapy 1844-pe. Upéva hina pe ára de demora.

Kóva ha’e pe tiempo de demora pe parábola rehegua umi diez virgen, Habacuc 2-pe, ha Daniel 12-pe. Daniel 12:11 he’i: “Y desde el tiempo que fuere quitado el continuo sacrificio...” Umi pionero oikuaa va’ekue paganismo oñemboguejy hague ary 508-pe, Clovis ogana rupi umi visigodo-kuérape. Pe tiempo guive paganismo ojeipe’a ha papado oñemopu’ã (mokõi pa ary rire, ary 538-pe), oĩta 1290 ára. Pe versíkulo oúvape he’i: “Bienaventurado el que espere, y llegue a mil trescientos treinta y cinco días.” 508 ha 1335 joaju ome’ẽ 1843. “Bienaventurado pe oguahẽva 1843-pe.” Pe 1335 omarka pe tiempo de demora, he’ivo: “Bienaventurado pe oha’arõva ha oguahẽva 1843-pe.” Rejoko ramo pe entendimiento pionero rehegua pe continuo-gui, Ellen White ojapoháicha, kóva hesakã.

Oñemyesakã haña porãve haña, Isaías 30:18 he’i: “Ha upéva Jehová oha’arõta.” Ko’ápe, Ñandejára ha’e pe novioména pe techapyrã diez virgen reheguape, ha Ha’e oikove are. “Ha upéva pe novioména oikove areta ikatu hañaicha oporombyasy pende rehe, ha upéva oñemomba’eguasúta ikatu hañaicha oporoporiahuvereke pende rehe, Ñandejára niko peteĩ Tupã

tekokuua rehegua. Ojehovasáva opa umi oha'arõva Hese.” Kóva ojokupyty Daniel 12:12 ndive: “Ojehovasáva pe oha'arõva ha oguahẽva 1335 peve.” Pe novioména oikove are 22 jasyporundy ary 1844-pe. Oĩ peteĩ jehovasa oñembojoajúva pe oguahẽ haẽgua pe peteĩha ñembotavy guasúpe ha upéi oha'arõ haẽgua. Reguahẽ vove ko'ápe, reha'arõ va'erã. Mba'épa reha'arõ hína? Habacuc 2:3 he'i: “Pe visión niko gueteri peteĩ ára oñemoĩmava guarã, ha ipahápe oñe'ẽta ha ndijapumo'ãi; imbegue ramo jepe, eha'arõ chupe.” Pe jehovasa oguahẽ haẽgua 1335-pe ha'e pe jehovasa oguahẽ haẽgua ko tembiasakuepe, upépe Ñandejára omohu'ata pe Sapukái Pyharepytegua.

Ndaha'úi opavave oñemoneĩtava oike haẽgua Pe Sapukái Pyhare Mbytepegua-pe. Oĩ yvypóra oho va'ekue umi Millerita ndive ndaha'úi ijeheguiete oikuaágui Jesucristo-pe térã ijeheguiete ohesa'yijógui Ñandejára Ñe'ẽ, síno kyhyjégui. Oguahẽ mboyve Pe Sapukái Pyhare Mbytepegua, Ñandejára omboyke ko'ã joyke'y kuérape pe movimiento-gui. Pe ñembyasy peteĩha ha'e peteĩ parte pe proceso ombosako'iva Pe Sapukái Pyhare Mbytepeguápe guarã. Ellen White he'iháicha, ñande nañantendéiramo kóva, ja'a tape ári guive pe mundo añágui oĩva yvýpe gotyo.

Mokõiha Ángel Marandu Mbaretepyre haẽguáicha

Early Writings, páhina 238-gui: “Mokõiha ángel marandu oẽguahẽ haẽguáicha ipahávo, ahecha peteĩ tesape guasu yvágagui omimbipa Tupã tavayguakuéra ári. Ko tesape rendykuéra haete kuarahy omimbipa haẽguáicha, ha ahendu ángel kuéra ñe'ẽ hatáva he'iva: ‘Pema'ẽke, ou pe novio.’” Kóva va'ekue Pe Sapukái Pyharepytegua, ome'ẽva'ekue mbarete pe mokõiha ángel marandúpe. Umi tenonderã oikuaa porã kuri peteĩha ángel marandu oẽguahẽ hague ary 1798-pe, ha ombareteha oñembyai rire Imperio Otomano ary 1840-pe. Opaite umi marandu oẽguahẽ peteĩ aravoite tembiasápe ha upéi oñembarete. Pe mokõiha ángel marandu oẽguahẽ marzo 22 ary 1844-pe, umi tupão protestante okẽ haẽgua omboty ramo guare pe marandu Miller rehegua renondépe. Pe Sapukái Pyharepytegua omombarete pe mokõiha ángel marandu. Pe mbohapyha ángel marandu oẽguahẽ octubre 22 ary 1844-pe, ha oñembarete Apocalipsis 18 pegua ángel mbarete ojeaju jave hese. Opaite marandu oẽguahẽ tembiasápe ha upéi oñembarete. Kóva tuicha mba'e ñantende haẽgua.

Pe Sapyhare Pyte guasu ome'ẽ mbarete marandu mokõiha ángel rehe. Umi ánhel oñemondo yvágagui omombáy haẽgua umi marangatu ikangýva ha ombosako'i haẽgua chupekuéra pe tembiapo guasurã oĩva henondépekuéra. Umi kuimba'e katupyryvéva ndaha'úi vaekue umi peteĩha ohupytyva ko marandu. William Miller ndaha'úi vaekue pe peteĩha ohupytyva ko marandu; upéva range, ha'e vaekue pe pahague ohupytyva. Ha'e vaekue pe ikatupyryvéva oikũmby haẽgua pe marandu, ha Samuel Snow katu vaekue pe peteĩha. Umi yma guive omotenondéva tembiapo ha'e vaekue umi pahague ohupytyva ha oipytyvõva ombotuicha haẽgua pe sapukái. Tembiasakue rehehápe, pe tapicha pahague omoneĩva marandu Pe Sapyhare Pyte guasu rehegua ha'e vaekue William Miller.

Pe Ñorairõ Guasu-gui, 376:

Pyhare pytegua sapukái oñemombarete jave, amo 50.000 rupi osẽ umi tupãonguéragui. Miller rembiapo ojepytasógui omopu'ã haẽgua umi tupã, iñepyrũrame oñechecha porã hese; ha katu umi ministrokuéra ha ñemotenondehára religiokuéra odesidi rire oñemoĩ haẽgua pe doctrina Advento rehe, ha oipotágui ojoko opaichagua ñemyakãrapu'ã ko mba'e rehegua, oñemoĩ hikuái hese púlpitogui ha ombotove imiembrokuérape pe derécho ohendu haẽgua predikasión

mokōiha jeju rehegua térã jepe ñe'ẽ haña iñarõ rehe umi aty joajúpe.

Ko'ága umi tendota Iglesia Adventista-pe ombotovéva ñembo'e haña ko marandu tupao ryepýpe ha jepe umi óga particular-pe, ojejoguahẽ ko'ápe pe movimiento Millerita-pe.

Umi ojeroviáva ojuhu hekohasa tuicháva ha apañuãi guasúpe. Ohayhu hikuái ijiglésiakuérape ha ndoipotái ojepe'a chuguikuéra; upéicharõ jepe, ohechávo Tupã Ñe'ẽ rembijekuaauka ñemboguejyha ha ñembotoveha chupekuéra iderécho oikuaauka haña umi profesía, oikuaa hikuái pe jerovia haña Tupãre ndohejaiha chupekuéra ñemoĩ haña upe poguýpe. Umi ohekáva omboty haña Tupã Ñe'ẽ rembijekuaauka ndaikatúi ojehecha Cristo iglesia ramo. Upévore, ñandu hikuái oĩporãha ojepe'a haña pe joaju yma guaréva chuguikuéra. Ary 1844 verano-pe, amo 50.000 rupi ojepe'a umi iglésiakuéragui.

Miller Ñeikũmby ha pe Sapukái Añetegua Pyhare Mbytegua rehegua

Karai Damsteegt rembiasakue Foundation of Seventh-day Adventist Message and Mission-gui, Miller oguerovia Daniel 8:14 ha pe ánhel peteĩha Apocalipsis 14-pe ñemoheraña ha'e hague pe Sapy'a Pyhare Mbytegua—"Pema'ẽ, pe novio ou." Ha'e oguerovia ko marandu ohechauka hague Cristo jeju mokōiha. Miller opensa va'ekue tembiasakue tuichakue ha'eha pe Sapy'a Pyhare Mbytegua, ha Ellen White he'i pe Sapy'a Pyhare Mbytegua ñekumpli hague peteĩ araitépe. Samuel Snow ombohéra ipresentación "Pe Sapy'a Pyhare Mbytegua Añetegua" omboyke haña pe mbo'epy Millerita he'íva pe Sapy'a Pyhare Mbytegua ha'eha pe marandu general.

Umi orekóva espiritualidad iporãvéva ojapyhýkuri pe marandu tenonderãite, ha umi ymaite guive omoakáva'ekue tembiapo hikuái ipahápe ojapyhy ha oipytyvõ ombotuicha haña pe sapukái. William Miller, omoakáva'ekue tembiapo ary 1833 guive tenondépe, ñorairõkuri pe Pyhare Mbytegua Sapukái rehegua marandu ndive oguahẽrõ guare agosto 1844-pe. Ha'e ndaikatúi va'ekue oikuaa porãpa ñemboja'óva umi iglesia-gui, ha heta ary aja ombo'e va'ekue ambue entendimiento pe Pyhare Mbytegua Sapukái rehe.

William Miller ohai:

Araka'e ni peteĩ ára mba'évarepa añetehápe ñemoĩ va'ekue porã pe Ñandejára ojehechauka hañuápe, aguerovia rupi avave ndikatuiha oikuaa pe ára ha pe aravo. Mayma che mbo'ejeroviaha aipapapyrépe, ojehecháta pe kuarogua tenondetépe, "ara 1843 rehegua". Mayma che ñe'ẽmondópe, tapiaite ha'e va'ekue che renduhárape umi ára pukukue opáta hague ary 1843-pe ndaipóri ramo jejavy che papapy rupive, ha katu ndaikatuiha ha'e pe paha ndikatuiha ou jepe upe mboyve, ha tekotevẽha oĩ meme ñembosako'ipyvéva. Ary 1842-pe, oĩ va'ekue umi joyke'ykuéra ombo'éva tuicha mbarete reheve pe arýnte, ha che jopy vai va'ekue amoine haguere peteĩ "if".

Máyo 1842-pe, ñemoheraña va'ekue pe kuarogua 1843 rehegua, ha umi ermáno he'i Miller-pe toipe'a haña pe "if" ipresentasióngui.

Miller osemi he'i, "Prensa pública avei omoheraña kuri che amohenda hague peteĩ ára añeteguáva, abril 23, Ñandejára jeju haña. Upévore, upe ary diciembre-pe, ndahechá rupi mba'eveichagua jejavy che cálculo-pe, ambojekuaa kuri che jerovia, 1843 ary marzo 21 guive 1844 ary marzo 21

peve, peteĩ ára, Ñandejára ou va'erãha." Miller oikuaa va'ekue ymaite guive jasy pokõiha ára paha, ha mboyve Samuel Snow oipuru haña upe conclusión omomarandu haña Pe Sapukái Pyharepytépe, Miller ohai kuri hese. Miller voi pe Ñandejára oiporu va'ekue ombyaty haña pe lógica Samuel Snow oipurúva ohechakuaa haña octubre 22, 1844.

Miller ohai va'ekue: "Ary 1843 aja, umi ñemomarandu vai ipohýivévape ojeporu che rehe ha umi oĩva che ndive rehe kuatiakuéra rupive ha algunos púpito guive. Ore remiandu ha roipota va'ekue oñeñorairõ hese, ore principio-kuéra oñembohasa vai, ha ore rekove térã ore réra oñemongy'a." Araka'eve ohasa ára, ha 21 jasyopoapy 1844 ohasa Ñandejára ndojehechaukái hañaicha. Tuichaita pe ñembyasy, ha heta ndoguatái véima hendivekuéra. Ko mboyve, ary 1840 guive, ojehayhu va'ekue oĩ hague 200.000 Millerista rupi, péro ko'ágaita peve, 50.000 añoite opyta.

Miller osegi va'ekue: "Kóva mboyve, ary 1843 paha jave, oĩ che ryvykuéra oñepyrũva'ekue ohenói umi tupãóga Babilonia ha omomýiva'ekue Adventista-kuérape osẽ haña ipypekuérágui. Kóva rehe che py'arasyeterei va'ekue. ndaha'úi va'ekue añoite ipaháva vaieterei, ha katu ahechakuaa va'ekue kóva Tupã Ñe'ẽ jere vaíramo, peteĩ Escritura-kuéra jeguerova vaíramo." Miller oñorairõ va'ekue pe ángel mokõiha marandu ndive, ha upéva ombohasyve chupe omoneĩ haña pe añetegua Pyharepyte Sapy'a marandu. Upe jepokuaa isarambi, ha umi tupãóga oñemboty hesekuéra, omoheñói haña ñembyasy ha omboja'o hetavéva umi Adventista-kuérape hekopegua tupã-kuérágui.

Ojepasávo rire pe ára ha'e omoherakuã va'ekue, Miller omoneĩ ñembyasy pe aravo añeteguáre, ha katu omantene ijerovia. Osegíkuri hembiapokuéra Kuarahyreike gotyo ary 1844 verano aja pe Sétimo Mes ñemongu'e peve. Ndoikéi mba'eveichavérõ ko ñemongu'épe, peteĩ kuatiañe'ẽnte ohaíva'ekue dieciocho jasy mboyve pe Léi Mosaica ñembojáre ohechaukáva upe méspedes. Ndoha'arõi va'ekue umi mba'e ojepurúta péicha, térã upeichagua prueba rehe jerovia oikótaha peteĩ prueba de salvación ramo. Ndojoajúi mba'eveichavérõ pe ñemongu'éndive mokõi térã mbohapy semana mboyve 22 de octubre de 1844-gui. Peteĩ kuatiañe'ẽme Himes-pe, 6 de octubre de 1844-pe, Miller ohai: "Ahecha peteĩ gloria pe séptimo mespe che ndahechá va'ekue araka'eve yma... Ko'ágã, toñemomba'e Tupã réra, ahecha peteĩ porãite, peteĩ joaju, peteĩ ñe'ẽme'ẽ peteicha Escrituras-pe, upéva are arema oñembo'e ha ndahechá va'ekue ko ára peve. Aguyje Tupãme, che ánga. Hermano Snow, Hermano Storrs, ha ambuekuéra, tojehovasa pene rembiapo rupive pejepe'a haña che resa. Haimete aime che róga peve. Gloria, gloria, gloria, gloria."

Upéi, Miller ojepy'amýi jey Pyhare Mbyte Sapy'a ryrýi rehe, ha ohenói upéva itavyetereiha. Damsteegt he'i Snow ogueroko hague ijysaja mboyvegua marandu Pyhare Mbyte Sapy'a ryrýi rehegua Miller rembiapo yma guaréguigui.

Snow rembipapapy, ojeheropyréva'ekue marzo 1844-pe, ndohechaukái heta atención Exeter aty guasúpe peve, 12 guive 17 peve agosto 1844-pe. Upépe, ha'e omoĩva'ekue ára hekopete Cristo ou jeýta haña omokyre'ỹ heta Millerita-kuérape, ha ogueraha ijatyhína misionero rembiapo ijyvatevévape. Iñeñandukuaa ojekuaa "Mes Pokõi Mongu'e" ramo. Jepe umi mburuvicha Millerita-kuéra ñepyrũrãme ndogueroviái upéva, mbovymi semána pe oha'arõva'ekue mba'e ojehútava mboyve, oike hikuái upe mongu'épe ha omoneĩ oñembokuatia ha ojejoko haña Snow

remiandu.

Pyhare Mbyte Mbytépegua Sapukái ha Upe rire oúva haña hañuéra

Ellen White visión peteĩha ohechauka Tupã tavayguakuérape peteĩ tape yvágape ohóva ári, peteĩ tesape oĩva hapykuéri hérava Pyhare Mbyte Sapukái. Samuel Snow opresenta vaekue pe marandu tekotevẽ oñentende. Mayo 1842-pe, oñeimprimi 300 cuadro 300 predicador-pe ñuarã. Marzo 22, 1844 peve, pe ñembyasy peteĩha rire, pe cuadro oñemoĩ ykére, ha heta oheja pe movimiento. Umi opyta vaekue oha'arõ vaerã kuri. Exeter camp meeting-pe, Snow ohechauka Ñandejára outaha octubre 22, 1844-pe, pe Ñemoĩporã Árape. Kóva omomýi chupekuéra omosarambi haña pe marandu.

José Bates omombe'u kuri, pe aty guasu Exeter-pe oikóvagai rire, oguata aja umi vagón de tren rupive, ohendu hague ñe'ẽnguéra ojerejeyva'ekue he'íva: “Pema'ẽ, pe noviomáva ou!” Ko movimiento ojepyso Estados Unidos pukukue mokõi jasy aja, ogueru haña pe Tuicha Ñembotavyasy guasu 22 jasya 1844-pe.

Damsteegt oñe'ẽ pe aty guasu adventista-kuéra Low Hampton-pe, 28–29 jasypakõi 1844-pe, oĩháme Himes ha Miller. Himes omokyre'ỹ oñembohová haña py'aguapy umi santo-kuérape, omombáy haña mundo cristiano-pe, ha ojeikuaauka haña salvación umi angaipa-apohárape. Mbovymi arapokõindy rire, Advent Press oñepyrũ jey, ha Himes he'i salvación rokẽ ojepe'a hañaicha. Miller mbeguekatúpe oheja pe jerovia ipyahúva pe okẽ oñembotýva rehegua, ha ou jey hembiapo yma guarépe pe Midnight Cry rehe. Upe jasytépe voi, Ellen White oguereko iñepyrũrã visión, ohechaukáva umi omboykéva pe Midnight Cry ho'aha tape ári guive. Upe visión ndaha'ei va'ekue ambuépe guarãnte, ha'e William Miller-pe guarã avei.

William Miller arange paha ha hérava'ẽ haña opa rire hañaicha ha heko rehegua haña haña hañaicha

Escritos Primerizos, páhina 257-gui:

Upéi oñemboguata che atención William Miller gotyo. Ha'e ojehecha va'ekue iñapytĩmbáva ha oñesũ py'apy ha jehasa asýpe ipuéblore rehe. Pe aty oĩ va'ekue joajúpe ha mborayhúpe ary 1844-pe, operde hína kuri imborayhu, oñemoĩ peteĩ ojuehe, ha ho'a peteĩ tekotevẽ ro'ysãme ha ojevy va'ekue tapégui. Ohechávo ko'ã mba'e, ñembyasy omokangypa chupe imbarete. Ahecha kuimba'e tenondegua ojesarekóramo hese, tenonderãite Joshua Himes, ha okyhyjévo anítei ha'e oguereko pe ñee marandu mbohapyha ánhel rehegua.

Pe mbohapyha ángel marandu ko contexto-pe ha'e pe sábado. Miller oñemoaũguivévo pe tesape yvágagui rehe, ko'ã kuimba'e omohenda va'ekue peteĩ plan iñakãgui ogueraha haña chupe mombyry pehegui. Yvypóra influencia oñongatu chupe pytũmbýpe ha omboarete iinfluencia umi añetegua rehe oñemoĩva apytépe. Ipahápe, Miller omopu'ã iñe'ẽ pe tesape yvágagui rehe—pe sábado rehe. Nohupytyi pe marandu omyesakã va'erãmo'áva idesengaño ha omoĩva'erãmo'áva tesape ha glória pe ohasava'ekue ári. Ojerovia yvypóra arandu rehe Tupã arandu rangue. Oñembyai haña tembiapo ha ary rupi, ndahetái mba'ére ndojeikovéi haña ichupe umi chupe

ojokóva añeteguágui. Pe angaipa opyta hesekuéra. Miller ikatu va'erãmo'ã rire ohecha pe mbohapyha ángel tesape, heta mba'e oñemyesakã va'erãmo'ã. Péro ijoyke'y kuéra he'i rupi ohayhu pypukuha chupe, ha'e oguerovia va'ekue araka'eve ndaikatumo'ãiha oñemboja'o chuguikuéra. Tupã oheja chupe ho'a mano pokatu guýpe ha oñomi chupe pe tyvýpe umi chupe oguerahávagui mombyry añeteguágui. Moisés ojavý pe Yvy Oñeme'ëva'ekuepe oíke mboyve; upéicha avei Miller ojavý, hi'aguĩma rupi oíke haña yvágape pe Canaán-pe. Ambuekuéra ogueraha chupe ojapo haña kóva; ambuekuéra ohechaukava'erã upévare. Péro umi ángel oñangareko ko Tupã rembiguái yvy ku'i hepytereívare ha osêta pe trompeta paha hyapu jave.

Mohu'ã: Mbo'epykuéra Ára Ko'añaguápe

Oñemohu'ãvo, William Miller ohechauka porã umi Adventista del Séptimo Día-pe ára pahaite yvóra rembiasakuepe. Ellen White jehecha tenondegua ha'e hetave ñande árape ñuarã haña pe imba'évarãrangue voi. Yvóra rembiasakue pahaitepe, umi Adventista del Séptimo Día omboykéta pe tesape Pyhare Mbytegua Sapukáigui. Pe tesape Pyhare Mbytegua Sapukáigui ikatu hañaante oñentende, oñentendéramo ko tembiasakue. Pe ñembyasy peteĩha omopotĩ pe movimiento Millerita umi oĩvagui upépe mba'e vai rehehápe, ha ombosako'i pe tavayguakuérape pe jehecha'ã rupive oguerahátavape chupekuéra pe Tupaópe Marangatúvape. Umi oñuahêva pe ñembyasy peteĩhápe ogehovasáta añoite oha'arõramo 22 jasypa 1844 peve. Ko ára ñembyatypyre Tupã rehegua ojeporavo haña oiko haña peteĩ tetãygua ha'e ombyatýtava pe Tupaópe Marangatúvape. Oñemboykéramo pe Pyhare Mbytegua Sapukái ha oje'a haña tape ári, upéva he'ise oñemboykeha ko tembiasakue tuichakue.

William Miller ojapo mbohapy jejavy, ha ñande ñaime tapiate ñaheha'ã haña mbohapy prueba rupive. Ijejavy peteĩha va'ekue ombotove hague pe Midnight Cry diciembre 1844-pe. Ijejavy mokõiha va'ekue ohendu hague kuimba'ekuérape Tupã rangue, upéva ogueraháva chupe ijejavy mbohapyha peve: ombotove haña pe Sábado. Arapy pahápe, Adventista del Séptimo Día-kuéra ombotovéta pe tembiasakue Midnight Cry rehegua ha pe ñehenói ojere jey haña umi tape yma guarépe, ohendúgui hikuái umi mburuvichakuérape. Péicha ojaísovo, oñembosako'i hikuái pe mymba ñaña marka rehe, ojapo jeývo Miller rembiasakue prueba rehegua mbohapy paso rupive, oñepyrũva mba'éichapa ojoaju hikuái pe mensaje ha pe tembiasakue Midnight Cry rehegua ndive.

Mokõi profesía añoite oĩva oñe'ëva tembiasakue rehe peteĩha ñembyasy guasu guive mokõiha ñembyasy guasu peve: umi 2300 ára (“Jepe pe visión oĩramo are, eha'arõ chupe”) ha umi 2520. Oñemboykérõ umi 2520, oñemboyke pe Pyharepyte Sapy'a. Oñemboykérõ pe Pyharepyte Sapy'a, oñeguejy tape ári guive yvy ape ári oĩva mundo añáva gotyo.

Ñañe'ëvétã ko mba'e reheveve ambue presentación oútavape.